

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 32D/19/2022
Identifikačné číslo spisu: 9622200152
Dátum vydania rozhodnutia: 10. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Anita Filová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9622200152.1

ROZHODNUTIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej (sudkyňa spravodajkyňa), sudcov JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Mariána Fečíka a prísediacich sudcov JUDr. Zuzany Grófikovej a JUDr. Kataríny Nagyovej v disciplinárnej veci vedenej proti T.. W. X. P., notárke, so sídlom B. Ú. P. W. B. T., X. XXXX, v konaní o návrhu ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky na začatie disciplinárneho konania pre disciplinárne previnenie podľa § 91 ods. 1 zákona SNR č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, na ústnom pojednávaní dňa 10. mája 2023, takto

r o z h o d o l :

Disciplinárne obvinená T.. W. X. P., narodená XX.XX.XXXX, notárka, so sídlom B. Ú. P. W. B. T., X.V. XXXX, W. B. T., sa podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)

uznáva vinnou, že

dňa 08.03.2021 na B. Ú. U. U. X. XXXX, W. B. T., spísala notársku zápisnicu č. B. XX/XXXX, B. XXXX/XXXX, B. XXXX/XXXX (ďalej len „notárska zápisnica“), ktorou osvedčila vyhlásenie účastníka obce Zborov nad Bystricou, so sídlom 023 03 Zborov nad Bystricou č. 223, IČO : 00 314 366, v mene ktorej konal starosta obce L.. V. Y., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. B. X. XXX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Z. B. X., obec Zborov nad Bystricou, okres Čadca, evidovaných na príslušných listoch vlastníctva vo vzťahu k príslušným pozemkom a spoluvlastníckym podielom na nich uvedených v danej notárskej zápisnici, napriek tomu, že spísanie notárskej zápisnice zjavne odporuje ustanoveniu § 134 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, keďže účastník pred disciplinárne obvinenou vyhlásil, že dotknuté nehnuteľnosti nadobudol vydržaním dňa 03.05.2001, pričom ako nadobúdaci titul uviedol prechod vlastníckeho práva na základe zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obci ku dňu 01.05.1991, teda účastník vyhlásil, že už v čase údajného vydržania bol vlastníkom dotknutých nehnuteľností zo zákona a preto mala disciplinárne obvinená odmietnuť spísať notársku zápisnicu,

t e d a

porušila svoju povinnosť uvedenú v ustanovení § 36 ods. 1 druhá veta Notárskeho poriadku, podľa ktorého je notár povinný odmietnuť vykonať požadovaný úkon, ak je zjavné, že úkon odporuje zákonu, obchádza zákon, prieči sa dobrým mravom, alebo ak vykonanie úkonu osobitný zákon zveril inému orgánu verejnej moci,

č í m s p á c h a l a

disciplinárne previnenie v zmysle ustanovenia § 91 ods. 1 prvej vety Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30.04.2021,

za to sa jej ukladá:

Podľa § 91 ods. 3 písm. b/ v spojení s § 93 ods. 1 Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase a § 42 ods. 1 Trestného zákona, súhrnné disciplinárne opatrenie - peňažná pokuta vo výške 750,- eur.

Podľa § 93 ods. 1 Notárskeho poriadku a § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušuje výrok o disciplinárnom opatrení - peňažnej pokute vo výške 500,- eur uloženej disciplinárne obvinenej právoplatným rozhodnutím disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 31D/2/2022 z 12. júla 2022.

Podľa § 38 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku je disciplinárne obvinená T.. W. X. P. p o v i n n á nahradit' štátu trovy disciplinárneho konania vo výške 120,- eur, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

I.

Disciplinárny návrh

1. Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len ako „navrhovateľka“ alebo „navrhovateľ“) v disciplinárnom návrhu uviedla, že Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) bolo dňa 9. augusta 2021 doručené podanie H. T., ktoré bolo podľa obsahu kvalifikované ako podnet na vykonanie štátneho dohľadu nad činnosťou disciplinárne obvinenej pri spisaní notárskej zápisnice. Príslušný notársky spis bol ministerstvu spravodlivosti doručený dňa 3. septembra 2021. Z uvedeného vyplýva, že predmetný disciplinárny návrh bol podaný v subjektívnej jednoročnej lehote a zároveň aj v objektívnej lehote, nakoľko disciplinárne obvinená sa mala disciplinárneho previnenia dopustiť dňa 8. marca 2021.

2. Navrhovateľ dôvodil, že disciplinárne obvinená pojala do notárskej zápisnice vyhlásenie účastníka o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v ktorom tvrdil, že vlastnícke právo k vydržaným nehnuteľnostiam nadobudol dňa 1. mája 1991 na základe ustanovenia § 2 ods. 7 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“ alebo „zákon č. 138/1991 Zb.“). Vydržané nehnuteľnosti mal pred 1. májom 1991 užívať bývalý Miestny národný výbor v Zborove nad Bystricou, a to od roku 1948 na základe zákona č. 150/1948 Zb. Ústava Československej republiky ako právny nástupca pôvodnej politickej obce Zborov nad Bystricou, ktorá vydržané nehnuteľnosti užívala ako vlastníci na základe reálnej del'by v prírode podľa uhorského zvykového práva.

3. Poukázal na to, že účastník k svojmu vyhláseniu doložil príslušné listy vlastníctva, vyjadrenia obce (totožná s účastníkom) o tom, že vydržaním nie sú dotknuté jej oprávnené záujmy, vyhlásenia osôb znalých miestnych pomerov, územno-plánovaciu informáciu obce, vyjadrenie obce, že pôvodní vlastníci vydržaných nehnuteľností sú v obci neznámi.

4. Ďalej dôvodil, že účelom právneho inštitútu vydržania je zosúladenie dlhodobého faktického a právneho stavu, kedy sa oprávnený držiteľ na základe právneho titulu môže objektívne domnievať, že mu prináleží vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, avšak tento nadobúdaci titul je napríklad neperfektný. Vydržaním je teda možné „zhojiť“ vady nadobúdacieho titulu, resp. samotného prevodu vlastníckeho práva. Výlučne oprávnený držiteľ (nie vlastník) môže nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, o ktorých sa domnieval, že ich vlastní, ale de iure ich nevlastnil. Účastník pred disciplinárne obvinenou vyhlásil, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudol priamo zo zákona dňa 01.05.1991, pričom z notárskej zápisnice vyplýva, že si bol vedomý tej skutočnosti, že delimitačný protokol má len deklaratórne účinky a jeho absencia nespôsobuje zánik vlastníckeho práva. Za potrebné považoval poukázať na to, že pri nadobúdaní vlastníckeho práva ex lege má aj následný zápis v katastri nehnuteľností len deklaratórny charakter, na rozdiel od prevodu vlastníckeho práva zmluvou, kedy zápis v katastri nehnuteľností má konštitutívny charakter.

5. Navrhovateľ ďalej argumentoval, že účastník vyhlásil, že nadobudol vlastnícke právo zo zákona (vydržaním) desať rokov po tom, ako už vlastnícke právo zo zákona (zákon o majetku obcí) nadobudol. V danom prípade tak neexistoval žiaden neperfektný, vadný právny titul, ktorý by sa mohol vydržaním zhojiť. Vyhlásenie účastníka považoval za vnútorne rozporné a právne nelogické. Mal za to, že disciplinárne obvinená nie je oprávnená mechanicky osvedčiť akékoľvek vyhlásenie účastníka, je povinná konať s odbornou starostlivosťou a keď vyhlásenie účastníka odporuje zákonu, je vnútorne rozporné a nelogické, je povinná odmietnuť vykonať úkon notárskej činnosti dodajúc, že v danom prípade vyhlásenie účastníka a následné spísanie notárskej zápisnice je konaním in fraudem legis, ktorým bol zámerne dosiahnutý výsledok, ktorý je právnou normou nepredvídaný a nežiadúci, a teda bol obídený účel a zmysel právneho inštitútu vydržania. Tieto skutočnosti museli byť disciplinárne obvinenej zrejme už zo samotného vyhlásenia účastníka, bez potreby osobitného dokazovania alebo šetrenia.

6. S poukazom na uvedené bolo podľa názoru navrhovateľa dôvodné podať daný návrh na začatie disciplinárneho konania navrhujúc, aby bola disciplinárne obvinená uznaná za vinnú a bolo jej uložené disciplinárne opatrenie - peňažná pokuta vo výške 3 300,- eur.

7. Vo vzťahu k navrhovanému disciplinárnemu opatreniu uviedol, že toto vychádza zo samotného charakteru pochybenia. Vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nastáva už momentom splnenia zákonných hmotnoprávnych podmienok, a to uplynutím zákonnej desaťročnej doby oprávnenej držby, pričom osvedčenie tejto skutočnosti notármi (v tom čase) má deklaratórny charakter potrebný na zápis vlastníckeho práva v príslušnom katastri nehnuteľnosti. Kataster nehnuteľností však nemá žiadne zákonné oprávnenie kvalifikovane napadnúť takúto notársku zápisnicu, a preto mu nezostáva nič iné ako zapísať vlastnícke právo na príslušný list vlastníctva. S ohľadom na uvedené je absolútne nevyhnutné, aby notári pristupovali k výkonu osvedčovacej činnosti zodpovedne a s odbornou starostlivosťou. O uvedenom svedčí aj tá skutočnosť, že ten, kto o sebe tvrdí, že je vlastník vydržaných nehnuteľností sa nemôže na príslušnom súde domáhať určenia neplatnosti takejto notárskej zápisnice, keďže táto nie je právnym úkonom. Vlastník má tak možnosť jedine podať žalobu o určenie vlastníckeho práva. Aj napriek tomu, že notárom už neprináleží oprávnenie osvedčovať vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva, povinnosť v zmysle ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku je základnou povinnosťou každého notára vzťahujúcou sa ku každému úkonu notárskej činnosti. Preto sa navrhovateľ domnieval, že navrhované disciplinárne opatrenie bude plniť svoj represívny účel a zároveň aj svoj preventívny účel (vo vzťahu k iným úkonom).

II.

Vyjadrenie disciplinárne obvinenej

8. Disciplinárne obvinená sa k disciplinárnemu návrhu vyjadrila podaním doručeným Najvyššiemu správneému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“ alebo „NSS SR“) dňa 6. mája 2022 navrhujúc, aby ju disciplinárny senát oslobodil, pretože skutok, ktorého sa dopustila nie je disciplinárnym previnením.

9. Mala za to, že v danej veci boli splnené podmienky na osvedčenie vyhlásenia účastníka o vydržaní, preto notársku zápisnicu spísala a nemohla sa a ani sa nedopustila disciplinárneho previnenia, ktoré jej navrhovateľ kladie za vinu. Notárska zápisnica bola spísaná na základe návrhu a žiadosti účastníka a listinných podkladov v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku a s poukazom na právne názory prevládajúce v právnej doktríne, v zmysle ktorých pre postup notára podľa § 63 Notárskeho poriadku platila zásada formálnej pravdy a nie zásada materiálnej pravdy. Notár sa neriadil princípom oficiality ani vyšetrovacou zásadou. Otázku nespornosti vydržania bolo možné prezumovať len na základe vyhlásenia účastníka a z obsahu predložených listín. Pravdivosť údajov či tvrdení účastníka pri tejto činnosti nezisťovala, nebolo jej povinnosťou dohliadať na to, či vykonané vyhlásenie je v súlade s objektívnou pravdou.

10. Poukázala na to, že z obsahu notárskej zápisnice nepochybne vyplývajú skutočnosti, ktoré preukazujú užívanie predmetu vydržania ku dňu 01.05.2001. Tiež je zjavné, kto boli právni predchodcovia účastníka, skutkový stav opísaný v notárskej zápisnici nemôže vyvolávať žiadne relevantné pochybnosti o tom, že účastník predmet vydržania skutočne dobromyseľne užíval ako vlastník. Z predložených listinných podkladov a opísaných skutočností preto dospela k záveru, že zo strany účastníka existovalo reálne dokázateľné presvedčenie o oprávnenej držbe a vydržaní predmetných nehnuteľností.

11. Upriamila pozornosť disciplinárneho senátu na skutočnosť, že v katastrálnom území Z. B. X. sa v roku 2003 uskutočnilo konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v zmysle zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“), výsledkom ktorého bolo zostavenie a schválenie registra obnovej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“). Schválený ROEP bol do katastra nehnuteľností zapísaný v septembri 2003, v dôsledku ktorej skutočnosti boli pôvodné pozemknovnícke pozemky prevedené do registra „E“ a na príslušných listoch vlastníctva boli zapísaní pôvodní pozemknovníkni vlastníci, čím vo svojej podstate došlo k „evidenčnému“ odňatiu vlastníckeho práva účastníka, napriek tomu, že tento účastník dotknuté nehnuteľnosti na základe zákona o majetku obcí dobromyseľne užíval od roku 1991 a teda v čase zápisu ROEP-u do katastra nehnuteľností účastník vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam (už aj tak) vydržal. Preto za daných skutkových a právnych okolností neexistovali žiadne zákonné prekážky vylučujúce spísanie notárskej zápisnice.

12. Argumentovala, že vydržanie je originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva na základe dlhodobej dobromyseľnej držby veci. Účelom vydržania je zjednotenie faktického stavu, v rámci ktorého sa oprávnený držiteľ veci vzhľadom ku všetkým okolnostiam domnieva, že je jej vlastníkom, so stavom právnym, pri ktorom sa držba veci stane súčasťou výkonu vlastníckeho práva. Vydržanie súčasne odstraňuje právnu neistotu spojenú s vadami alebo nedostatkom nadobúdacieho titulu, ak oprávnený držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti nemohol o týchto vadách vedieť alebo sa, naopak, mohol domnievať, že nadobúdací titul riadne existuje. Tým, že je vydržanie originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníctva, posilňuje sa aj postavenie vydržateľa ako vlastníka, ktorý neodvodzuje svoje vlastnícke právo od svojho predchodcu a nedopadá na neho uplatňovanie zásady „nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet (nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má). Táto skutočnosť má svoj význam najmä v tých prípadoch, keď vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nebolo dôsledne zapisované do verejných registrov, čo sa mohlo následne prejavíť zápisom duplicitného vlastníctva a s tým spojenými ťažkosťami pri preukazovaní vlastníctva u právnych predchodcov.

13. Poukázala na to, že predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t.j. či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod, teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky

okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí (bližšie rozhodnutia NS SR sp.zn. 4Cdo/287/2006; sp.zn. 5Cdo/49/2010).

14. S poukazom na uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola disciplinárne obvinená presvedčená, že zo skutkových zistení nadobudnutých v procese spisovania notárskej zápisnice dospela k správne mu záveru, že (a) účastník na základe zákona o majetku obcí najneskôr v roku 1991 dobromyseľne vstúpil ako vlastník do užívania dotknutých nehnuteľností a (b) účastník dotknuté nehnuteľnosti užíval dobromyseľne a nerušene pri plnení svojich zákonných úloh po dobu viac ako 30 rokov na základe zákona o majetku obcí, pričom tento stav bol všeobecne akceptovaný, a navyše aj potvrdený jednotlivými čestnými vyhláseniami občanov obce Zborov nad Bystricou a teda nepochybne došlo k vydržaniu vlastníckeho práva.

15. Pre úplnosť uviedla, že aj keď k nadobudnutiu vlastníctva vydržaním dochádza uplynutím vydržacej doby, pre jeho zápis sa do katastra nehnuteľností sa vyžaduje predloženie príslušnej verejnej listiny deklarujúcej túto skutočnosť. V prípade vlastníckeho sporu je takouto listinou rozhodnutie súdu o určení vlastníctva. Ak vydržanie nebolo medzi dotknutými účastníkmi právnych vzťahov sporné (čo je aj posudzovaný prípad), osvedčovalo sa prostredníctvom notárskeho osvedčenia vyhlásenia o vydržaní, upraveného v zmysle ustanovenia § 63 Notárskeho poriadku. Mala za to, že v danej veci vydržanie (iba) odstránilo právnu neistotu týkajúcu sa nadobúdacieho titulu, nakoľko sa účastník domnieval, že tento (nadobúdaci titul, ktorým mal byť zákon o majetku obcí) riadne existuje, avšak v roku 2003 boli na príslušných listoch vlastníctva zapísaní pôvodní pozemnoknižní vlatníci, čím nepochybne nastal stav právnej neistoty ohľadne vlastníctva dotknutých nehnuteľností, pričom notárska zápisnica tento stav právnej neistoty odstránila.

16. Za ústavne neakceptovateľný považovala taký výklad ustanovenia § 134 v spojení s ustanovením § 130 Občianskeho zákonníka, ktorý by mohol vo svojich dôsledkoch v značnom rozsahu a podstatným spôsobom vylúčiť možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku vydržaním.

17. V rámci disciplinárneho konania navrhla disciplinárne obvinená predvolať na ústne pojednávanie ako svedka starostu Zborov nad Bystricou pána L.. Y. V. a to za účelom objasnenia okolností vedúcich k spísaniu notárskej zápisnice.

18. S poukazom na uvedené bola disciplinárne obvinená toho názoru, že sa svojim konaním nedopustila disciplinárneho previnenia podľa ustanovenia § 91 ods. 1 Notárskeho poriadku, pretože pre spísanie notárskej zápisnice boli splnené podmienky v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku.

III.

Konanie pred disciplinárnym senátom

19. Najvyšší správny súd v prvom rade skúmal, či disciplinárny návrh spĺňa predpoklady pre vecné prejednanie. Dospel k záveru, že disciplinárny návrh bol podaný oprávnenou osobou, obsahuje stanovené náležitosti a vo vzťahu ku skutku vymedzenom v disciplinárnom návrhu bol tento podaný tak v rámci subjektívnej, ako aj objektívnej lehoty. Z pohľadu plynutia subjektívnej lehoty (§ 14 disciplinárneho súdneho poriadku) považoval disciplinárny senát za relevantný deň doručenia na vec vzťahujúceho sa notárskeho spisu navrhovateľovi, teda 3. september 2021, pričom disciplinárny návrh bol Najvyššiemu správne mu súdu doručený dňa 9. augusta 2022. Pokiaľ ide o objektívnu trojročnú lehotu na podanie disciplinárneho návrhu (§ 14 disciplinárneho súdneho poriadku, § 92 Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30. novembra 2021) táto bola v danom prípade zachovaná, keď ku skutku malo dôjsť dňa 8. marca 2021.

20. Dňa 5. apríla 2023 bolo nariadené vo veci ústne pojednávanie, ktorého termín bol určený na 10. mája 2023 o 10:00 hod. Upovedomenie o ústnom pojednávaní bolo disciplinárne obvinenej a navrhovateľovi doručené dňa 11. apríla 2023, obhajkyňa disciplinárne obvinenej dňa 20. apríla 2023.

IV.

Ústne pojednávanie vo veci, dokazovanie a záverečné reči

21. Ústne pojednávanie sa vo veci uskutočnilo dňa 10. mája 2023 za prítomnosti účastníkov disciplinárneho konania. Na ústnom pojednávaní poverený zástupca navrhovateľa predniesol disciplinárny návrh v zhode s jeho písomným vyhotovením. Predsedníčka senátu ho súčasne upozornila, že porovnaním obsahu notárskej zápisnice zistila chyby v písaní v skutkovej časti disciplinárneho návrhu, konkrétne vo vzťahu k LV XXXX pod bodom B9, pri ktorom malo byť uvedené namiesto v 2/1 - inách, v 2/15 - inách, ďalej vo vzťahu k listu vlastníctva č. XXXX pod bodom B73, pri ktorom malo byť uvedené namiesto v 1/1080 - inách, v 1/1008 - inách, ďalej vo vzťahu k listu vlastníctva č. XXXX, pri ktorom bolo nesprávne uvedené „pod bodom B99“ správne malo byť uvedené pod bodom B9 a vo vzťahu k listu vlastníctva č. XXXX pod bodom B25, pri ktorom malo byť uvedené namiesto v 1/44 - inách, v 1/144 - inách.

22. Po prednesení disciplinárneho návrhu zaujala svoje stanovisko v danej veci obhajkyňa disciplinárne obvinenej. Konkrétne uviedla, že sa v plnom rozsahu pridržiavajú písomného vyjadrenia, ktoré bolo doručené Najvyššiemu správne súdu a majú za to, že disciplinárne obvinená sa disciplinárneho previnenia nedopustila. Preto navrhli, aby bola spod disciplinárneho návrhu oslobodená.

23. Predsedníčka senátu prítomných členov senátu, ako aj účastníkov konania informovala o tom, že si postupom podľa § 25 ods. 1 DSP v rámci konania vedeného na NSS SR pod sp.zn. 32D/1/2023 vyžiadala od Notárskej komory SR informáciu, či bolo voči disciplinárne obvinenej v minulosti vedené disciplinárne konanie a ak áno, žiadala o predloženie právoplatného rozhodnutia. Na túto žiadosť bolo NSS SR doručené právoplatné rozhodnutie disciplinárnej komisie Notárskej komory SR č. k. DK 7/2021-71 (právoplatné dňa 29.03.2022) ktorým bol zamietnutý návrh ministra spravodlivosti o uznanie disciplinárne obvinenej za vinnú.

24. Súčasne predsedníčka senátu oboznámila prítomných s rozhodnutím NSS SR sp.zn. 31D/2/2022, právoplatné 12.07.2022, ktorým bola disciplinárne obvinená uznaná za vinnú a bolo jej uložené disciplinárne opatrenie a to peňažná pokuta vo výške 500,- eur.

25. Disciplinárne obvinená na ústnom pojednávaní uviedla, že obec jej doručila návrh, tento bol podľa jej názoru spôsobilý subjekt na predloženie takéhoto návrhu, jednalo sa o spôsobilý predmet vydržania, išlo o parcely registra E v intraviláne a príslušné podiely aj neznámych vlastníkov, pri ktorých bol uvedený SPF. Ďalej bol v návrhu uvedený zákon č. 138/1991 Zb. išlo o majetok, ktorý reálne užívala obec, išlo o spôsobilý titul nadobudnutia vlastníckeho práva, ktorým bol citovaný zákon, obec bola dobromyseľná v tom, že užíva tento majetok, pričom nebola zapísaná ako vlastníčka v katastri nehnuteľností. Preto sa obec nevedela preukázať, že je vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Držba, ktorá bola oprávnená, uplynula po 10 rokoch od 1. mája 1991, teda nemala prečo odmietnuť vykonať tento úkon. Poukázala ďalej na to, že účastník jej v zmysle § 63 Notárskeho poriadku predložil všetky potrebné listiny, ktoré preukazovali jeho tvrdenia, pričom nad rámec doložil, že obci nie sú známi vlastníci, ktorí asi vlastnili v zmysle listu vlastníctva tie nehnuteľnosti. Ďalej predložil čestné vyhlásenia osôb znalých miestnych pomerov. Mala za to, že ako notárka nemôže skúmať pravdivosť vyhlásenia účastníka konania. Tiež poukázala na to, že tým, že sa jedná o parcely registra E, obec nemohla žiadať o zápis geometrického plánu, nakoľko nebola v katastri nehnuteľností vedená ako vlastníčka týchto parciel. Rovnako mala za to, že ak by odmietla vykonať tento úkon vystavila by sa disciplinárnemu konaniu na podnet účastníka konania. Ako príklad uviedla, že napríklad v 60-tych rokoch by titul nadobudnutia vlastníckeho práva predstavovalo dedenie a riadne by nefungovali zápisy do pozemkových kníh. Dedičské rozhodnutie by potvrdzovalo nadobudnutie vlastníckeho práva smrťou poručiťľa, a tiež by malo byť toto zapísané záznamom ako v danom prípade delimitačný protokol, avšak by zapísané nebolo. Mala za to, že aj nezapísanie delimitačného protokolu do katastra nehnuteľností predstavuje neperfektný úkon. Na podporu svojej argumentácie krátkou cestou doložila súdu rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 42C/94/2019-568 z 19. novembra 2019.

26. Na otázku člena senátu, či mala v čase spísania notárskej zápisnice pochybnosť o tom, či účastník nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam už 1. mája 1991 priamo zo zákona disciplinárne obvinená uviedla, že nemala pochybnosť. Ďalej na otázku, či vníma rozdiel medzi vlastníkom a dobromyseľným držiteľom odpovedala, že vlastníctvo je stav, kde vlastník na základe nadobúdacieho titulu vie preukázať, že je vlastníkom veci, môže s vecou nakladať, poberať úžitky. Dobromyseľná držba je stav, že niekto na základe vnútorného presvedčenia danú vec obhospodaruje, požíva úžitky, nemôže však s vecou nakladať ako vlastník. Ďalej na otázku, či má neschopnosť preukázať vlastnícke právo vplyv na jeho existenciu uviedla, že na existenciu vlastníckeho práva to vplyv nemá. Na otázku, či v čase spísania notárskej zápisnice bolo jej úmyslom osvedčiť vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva v prospech osoby, ktorej vlastnícke právo svedčalo zo zákona z roku 1991 odpovedala, že sa jednalo o vyhlásenie osoby, že vlastnícke právo nadobudla podľa zákona č. 138/1991 Zb., obec mohla mať pochybnosti, či k nadobudnutiu vlastníckeho práva mohlo dôjsť, žiadateľ mal vnútorný pocit, že držba je oprávnená na základe zákona. Na otázku, či mala obec pochybnosti, či je vlastníkom uviedla, že obec vyhlásila, že je držiteľom, či vyhlásila, že je vlastníkom nevedela povedať. Po prečítaní časti notárskej zápisnice (str. 15) v znení: „Súčasná obec sa stala vlastníkom predmetných nehnuteľností na základe zákona č. 138/1991 Zb.“ doplnila, že vychádzala z vyhlásenia navrhovateľa, ktorý ho urobil aj v návrhu a teda, že je vlastníkom predmetných nehnuteľností. Na otázku ďalšieho člena senátu, či zisťovala, či bol medzi štátom a obcou uzatvorený delimitačný protokol, predmetom ktorého by boli dotknuté pozemky odpovedala, že sa dotazovala na navrhovateľa ohľadom existencie delimitačného protokolu, avšak jej ho nevedeli predložiť.

27. Poverený zástupca navrhovateľa na otázku člena senátu, ako mala obec postupovať, ak mienila vysporiadať majetkovo právne dotknuté pozemky uviedol, že v roku 1998 prebehla v obci ROEP, pričom obec si v tomto konaní neuplatnila námietku a v druhom prípade, keďže sa tak nestalo, mala si obec uplatňovať svoje práva prostredníctvom určovacej žaloby na príslušnom súde.

28. Disciplinárne obvinená s poukazom na vyjadrenie povereného zástupcu navrhovateľa mu položila otázku v znení : „V zmysle ktorého právneho predpisu je povinnosťou obce podať námietky v rámci ROEP a v zmysle ktorého ustanovenia sa má obec domáhať svojho práva prostredníctvom žaloby o určenie vlastníckeho práva.“ Uvedenú otázku predsedníčka senátu nepripustila a to z dôvodu, že sa netýka predmetu konania.

29. Následne sa disciplinárne obvinená dopytovala povereného zástupcu navrhovateľa, konkrétne v čom vidí rozpor danej veci s ustanovením § 134 Občianskeho zákonníka, na základe čoho mala odmietnuť spísať notársku zápisnicu. Poverený zástupca navrhovateľa uviedol, že účastník konania pred disciplinárne obvinenou vyhlásil, že nadobudol vlastnícke právo na základe zákona č. 138/1991 Zb., pričom týmto vyhlásením účastníka konania a spísaním notárskej zápisnice bol zámerne dosiahnutý následok, ktorý zákon nepredpokladá, čím došlo k obídenu zákona. Ďalej, že odmietnuť spísať notársku zápisnicu bola povinná z toho dôvodu, že notár má konať s odbornou starostlivosťou, pričom si nepreverila všetky skutočnosti, ktoré si preveriť mala, konkrétne, že si nepreverila skutočnosť, či obec v rámci ROEP podala námietky.

30. Na účely svojho rozhodnutia Najvyšší správny súd na ústnom pojednávaní vykonal v súlade s § 269 Trestného poriadku v spojení s § 4 disciplinárneho súdneho poriadku prečítaním, resp. prečítaním podstatného obsahu nasledovné listinné dôkazy:

- Notárska zápisnica napísaná dňa 8.3.2021, ktorým disc. obvinená osvedčila vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva v prospech obce Zborov nad Bystricou
- Vyjadrenie obce Zborov nad Bystricou podľa § 63 ods. 1 písm. a/ bod 2 zákona SNR č. 323/1992 Zb.
- Čestné vyhlásenie Y. Y.
- Čestné vyhlásenie T.. T. W.
- Čestné vyhlásenie L. T.
- Návrh na vydanie osvedčenia o vyhlásení vydržania vlastníctva k nehnuteľnosti
- Rozhodnutie NSS SR sp.zn. 31D/2/2022 z 12. júla 2022
- Rozhodnutie disc. komisie Notárskej komory SR č. k. DK7/2021-71 z 29. marca 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2022

31. Vo vzťahu k navrhovanému výsluchu svedka L.. Y. V. Najvyšší správny súd rozhodol podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 4 DSP tak, že tento odmietol vykonať, a to z dôvodu, že sa týka okolností nepodstatných pre výsledok daného konania. V tejto súvislosti Najvyšší správny súd dodáva, že mal k dispozícii všetky listinné dôkazy, na základe ktorých disciplinárne obvinená spísala notársku zápisnicu, pričom relevantným pre rozhodnutie bolo, a to z dôvodov uvedených nižšie, že obec vyhlásila, že k predmetným nehnuteľnostiam nadobudla vlastnícke právo na základe zákona č. 138/1991 Zb. Rovnako v samotnom návrhu na vydanie osvedčenia o vyhlásení vydržania vlastníctva obec okrem iného vyhlásila, že: „... na prechod majetku do vlastníctva obce nie je podľa zákona č. 138/1991 Zb. uzatvárať žiadne právne úkony. Zákon v § 14 umožňuje odovzdávajúcim právnickým osobám spísať „písomné protokoly“, avšak tieto protokoly nemajú konštitutívny charakter, ale majú len deklaratórny význam.“ Skutočnosť, že starosta obce nemal k dispozícii delimitačný protokol potvrdila aj disciplinárne obvinená (bližšie bod 26 tohto rozhodnutia). Preto s poukazom na uvedené dôvody nebola svedecká výpoveď navrhovaného svedka pre rozhodnutie disciplinárneho senátu potrebná.

32. V rámci záverečnej reči poverený zástupca navrhovateľa uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava disciplinárneho návrhu a viac k veci nemá čo dodať.

33. Obhajkyňa disciplinárne obvinenej v rámci záverečnej reči uviedla, že má za to, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva v prospech obce. Súčasne poukázala na to, že v rámci spísania notárskej zápisnice platí zásada formálnej pravdy a teda nie materiálnej pravdy, čo znamená, že notár nemá skúmať pravdivosť vyhlásenia účastníkov konania. Poukázala na to, že v danom prípade disciplinárne obvinená dospela k záveru, že u účastníka konania boli splnené všetky zákonné podmienky smerujúce k vydržaniu, keď bolo preukázané, že účastník dobromyseľne užíval predmetné nehnuteľnosti od roku 1991. Bolo teda naplnené ustanovenie § 134 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že disciplinárne obvinená nebola povinná odmietnuť spísať notársku zápisnicu podľa § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku, disciplinárne obvinená odstránila stav právnej neistoty, nemá vedomosť o tom, že by bola podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam alebo, že by spísaním predmetnej notárskej zápisnice bola spôsobená škoda. Preto navrhla, aby bola disciplinárne obvinená oslobodená spod disciplinárneho návrhu a to z dôvodu, že skutok, pre ktorý sa disciplinárne konanie vedie, nie je disciplinárnym previnením.

34. Disciplinárne obvinená záverečnú reč ani posledné slovo nevyužila.

V.

Skutkové zistenia a právne posúdenie veci

V. A Skutkové zistenia

35. Disciplinárne obvinená na základe vyhlásenia účastníka - obec Zborov nad Bystricou, že splnil podmienky podľa § 134 Občianskeho zákonníka spísala dňa 8. marca 2021 notársku zápisnicu, ktorou osvedčila vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva ku konkrétnym podielom na presne v notárskej zápisnici vyšpecifikovaných nehnuteľnostiach. Disciplinárne obvinená v notárskej zápisnici skonštatovala (článok II), že navrhovateľ odvodzuje vlastnícke právo k podielom z nehnuteľností tým, že predmetné nehnuteľnosti užíva v dobrej viere ako svoje vlastné nepretržite od 1. mája 1991 na základe § 2 ods. 7 zákona č. 138/1991 Zb. Predmetné nehnuteľnosti pred 1. májom 1991 užíval ako vlastník bývalý MNV v Zborove nad Bystricou od roku 1948 na základe Ústavy č. 150/1948 Zb. ako právny nástupca pôvodnej politickej obce Zborov nad Bystricou, ktorá nehnuteľnosti tvoriace verejné komunikácie užívala ako vlastník na základe reálnej del'by v prírode podľa uhorského zvykového práva. Súčasná obec sa stala vlastníkom predmetných nehnuteľností na základe zákona č. 138/1991 Zb. a to s poukazom na § 2 ods.1, ods. 7, § 2a ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. Prechod vlastníctva nehnuteľností na obec nastal teda priamo zo zákona a preto na prechod majetku do vlastníctva obce nie je podľa zákona č. 138/1991 Zb. potrebné uzatvárať žiadne právne úkony. Zákon v § 14 umožňuje odovzdávajúcim právnickým osobám spísať „písomné protokoly“, avšak tieto protokoly nemajú

konštitutívny charakter, ale majú len deklaratórny význam. Protokol podľa § 14 len potvrdzuje skutočnosť, že došlo k prechodu vlastníctva. Začiatok oprávnenej držby navrhovateľa aj so započítaním držby jeho právnymi predchodcami - MNV v Zborove nad Bystricou a politickou obcou pred rokom 1948 je teda odvodený od vyššie uvedeného právneho nadobúdacieho titulu, ktorý vyvolal u obce vnútorné presvedčenie založené na objektívnych skutočnostiach, o tom, že predmetné nehnuteľnosti patria do vlastníctva obce a na základe čoho obec nemala počas celej vydržacej doby o tomto žiadne pochybnosti. Tento zákonný nadobúdaci titul, dobromyseľná a oprávnená držba plynula počas celej zákonom ustanovenej doby. Od tejto doby obec predmetné nehnuteľnosti užíva ako svoje vlastné a toto právo vykonáva len pre seba za účelom plnenia práv a povinností. Na základe ROEP-u boli pôvodné pozemnoknižné pozemky prevedené do registra E a na príslušných listoch vlastníctva boli zapísaní pôvodní vlastníci, avšak táto situácia vznikla len tým, že v čase spracovania ROEP-u obec nezabezpečila zápis skutočnej reálnej držby. Vlastníctvo obce však nezaniklo. Podľa vedomostí navrhovateľa si na uvedené podiely z nehnuteľností nikto nerobí žiadne nároky a ani v minulosti neboli žiadne spory o tom, že uvedené podiely z nehnuteľností sú v jeho vlastníctve. Z notárskej zápisnice je ďalej preukázané, že navrhovateľ predložil nasledovné doklady: čestné prehlásenie Y. Y., T.. T. W. a L. T., ako osôb znalých miestnych pomerov, ktorým títo čestne vyhlásili, že majú vedomosť o tom, že obec (alebo jeho právni predchodcovia) predmetné nehnuteľnosti užíva pri plnení svojich zákonných úloh po dobu viac ako 30 rokov dobromyseľne ako vlastné, pričom im nie je známa skutočnosť, že by do výkonu jej práva niekto nezasahoval alebo ho inak obmedzoval; výpisy z predmetných listov vlastníctva; vyjadrenie obce Zborov nad Bystricou, že vznikom vlastníckeho práva vydržaním nie sú dotknuté jej oprávnené záujmy k predmetným nehnuteľnostiam a zároveň obec potvrdila, že osoby uvedené na predmetných listoch vlastníctva bez bližších identifikačných údajov sa v aktuálnej evidencii obyvateľov obce nenachádzajú, sú obci neznámi.

V.B Právne posúdenie skutku

36. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že skutok sa stal v podstate tak, ako je opísané v disciplinárnom návrhu. Z vykonaných dôkazov (najmä z obsahu notárskej zápisnice) je zrejmé, aké vyhlásenie účastník pred disciplinárne obvinenou urobil a aké listiny jej predložil.

37. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ Notárskeho poriadku je notárskou činnosťou okrem iného osvedčovanie právne významných skutočností (§ 56 až 64), pričom listiny vyhotovené v rámci notárskej činnosti sa v zmysle § 3 ods. 4 Notárskeho poriadku označujú ako tzv. notárske listiny a sú verejnými listinami. Podľa § 56 ods. 1 písm. g/ Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30. apríla 2021 notár na žiadosť účastníka osvedčoval skutočnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre uplatnenie práv alebo ktorými by mohli byť spôsobené právne následky; vydával medzi iným aj osvedčenie o vyhlásení o vydržaní.

38. Podľa § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku v citovanom znení sa osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydávalo formou notárskej zápisnice a okrem všeobecných náležitostí notárskej zápisnice muselo obsahovať vyhlásenie účastníka, že splnil podmienky vydržania podľa osobitného predpisu (odkaz na § 134 Občianskeho zákonníka), najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby, trvanie a nepretržitosť držby [písm. a/]. Účastník bol povinný doložiť k vyhláseniu listiny podrobne ustanovené v § 63 ods. 1 písm. a/ prvom až treťom bode Notárskeho poriadku. Podľa § 63 ods. 1 písm. c/ Notárskeho poriadku musela takáto notárska zápisnica obsahovať aj uvedenie dňa, ktorým účastník nadobudol vydržaním vlastnícke právo k nehnuteľnosti.

39. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. januára 1992 sa oprávnený držiteľ stáva vlastníkom nehnuteľnosti, ak ju má nepretržite v držbe po dobu desať rokov. Držiteľ veci je podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávneným držiteľom, ak je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec patrí. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu (napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 4 Cdo 361/2012, R 74/2015) dobromyseľnosť znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle, pričom omyl držiteľa je ospravedlniteľný. O taký omyl ide vtedy, ak k nemu došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti od každého požadovať. Taký omyl môže byť tak skutkový, ako aj právny. Právny omyl môže spočívať v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne

záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych následkov právnych skutočností. [rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 31D/1/2022 z 11. októbra 2022 bod 31].

40. Z ustanovenia § 63 Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30. apríla 2021 tak vyplývalo, že predmetom osvedčovania notára bolo vyhlásenie účastníka o tom, že splnil podmienky vydržania, ktoré boli upravené v ustanovení § 134 Občianskeho zákonníka. Podľa § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku pri výkone notárskej činnosti je notár povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a je povinný odmietnuť vykonať požadovaný úkon, ak je zjavné, že úkon odporuje zákonu, obchádza zákon, prieči sa dobrým mravom alebo ak vykonanie úkonu osobitný zákon zveril inému orgánu verejnej moci. Citované ustanovenie sa týka všeobecne všetkých úkonov notárskej činnosti, teda aj osvedčovania právne významnej skutočnosti - vyhlásenia o vydržaní v zmysle § 3 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 56 ods. 1 písm. g/ a § 63 Notárskeho poriadku. Notár podľa týchto ustanovení osvedčoval vyhlásenie účastníka, že splnil podmienky vydržania podľa § 134 Občianskeho zákonníka, a toto vyhlásenie muselo obsahovať najmä okolnosti odôvodňujúce začatie oprávnenej držby, trvanie a nepretržitosť držby v zmysle § 130 Občianskeho zákonníka. Notár tak musel pred spísaním notárskej zápisnice o osvedčení tohto vyhlásenia s odbornou starostlivosťou (cit. § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku) preskúmať, či toto vyhlásenie účastníka obsahuje opis takých okolností, ktoré boli spôsobilé založiť účastníkovu dobromyseľnú držbu v zmysle citovaných ustanovení § 130 a § 134 Občianskeho zákonníka. Ak vyhlásenie účastníka takéto konkrétne okolnosti neobsahovalo, znamenalo to, že z jeho vyhlásenia nie je zrejmé, že splnil podmienky vydržania, a teda že jeho vyhlásenie odporuje predpokladom uvedeným v § 134 Občianskeho zákonníka. V takom prípade bol notár podľa citovaného § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku povinný odmietnuť úkon - spísanie notárskej zápisnice, pretože spísanie zápisnice o vyhlásení, z ktorého nie sú zrejmé okolnosti, ktoré mali viesť k vydržaniu, respektíve tak ako v danom prípade ide o okolnosti, ktoré vylučujú aplikáciu inštitútu vydržania, by odporovalo citovanému § 63 ods. 1 Notárskeho poriadku v spojení s § 134 Občianskeho zákonníka (porov. zhodne rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 31D/2/2022, ale podobne napríklad aj rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 5Asan/16/2020 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Asan/8/2020) [rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp.zn. 31D/1/2022 z 11. októbra 2022 bod 32].

41. Z obsahu notárskej zápisnice je preukázané, že účastník - obec Zborov nad Bystricou odvodil vlastnícke právo k podielom na predmetných nehnuteľnostiach s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 7 zákona č. 138/1991 Zb. Účastník výslovne uviedol, že sa stal vlastníkom predmetných podielov na nehnuteľnostiach na základe zákona č. 138/1991 Zb. Podľa § 2 ods. 7 citovaného zákona veci a majetkové práva podľa odsekov 1, 2 a 5 nadobúda obec dňom účinnosti tohto zákona. Teda navrhovateľ - obec Zborov nad Bystricou tvrdil, že nadobudol dňom účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. (1. májom 1991) vlastnícke právo k podielom ku konkrétnym nehnuteľnostiam, ktorá skutočnosť nevyplýva len z notárskej zápisnice, ale aj zo samotného návrhu na vydanie osvedčenia o vyhlásení vydržania vlastníctva k nehnuteľnosti. V danom prípade sa teda obec Zborov nad Bystricou mala podľa svojho tvrdenia stať dňom 1. mája 1991 ex lege vlastníkom predmetných spoluvlastníckych podielov k uvedeným nehnuteľnostiam. Obec sa teda považovala za vlastníka predmetných spoluvlastníckych podielov, ktoré mala nadobudnúť zo zákona, čo z hľadiska jej dobromyseľnosti vylučuje možnosť nadobudnutia vlastníctva k nim vydržaním. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že obec nebola ako vlastníka zapísaná na predmetných listoch vlastníctva. Rovnako je pre posúdenie splnenia zákonných podmienok vydržania irelevantné, že v obci v roku 2003 prebehol ROEP.

42. Základným predpokladom vydržania vlastníckeho práva podľa § 134 Občianskeho zákonníka je oprávnená držba, ktorá na účely vydržania svedčí dobromyseľnému držiteľovi (nie vlastníkovi), ktorý má na základe vydržania nadobudnúť vlastnícke právo k veci. Predpokladom vydržania ako už bolo uvedené v bode 40 je skutočnosť, že držiteľ je ohľadne existencie svojho vlastníckeho práva v omyle, pričom omyl v danom prípade u navrhovateľa absentoval, keď tento tvrdil, že vlastnícke právo nadobudol na základe zákona č. 138/1991 Zb. Za daného stavu bolo teda vylúčené splnenie zákonných podmienok ustanovených v § 134 Občianskeho zákonníka v spojení s § 130 Občianskeho zákonníka

čo malo smerovať k odmietnutiu spísania notárskej zápisnice zo strany disciplinárne obvinenej notárky. Je potrebné si uvedomiť, že nadobudnutie vlastníckeho práva zo zákona a vydržaním sú dva diametrálne odlišné spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva a tieto je potrebné dôsledne rozlišovať. Zatiaľ čo nadobudnutie zo zákona v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. predstavuje prechod vlastníctva, teda odvodený spôsob nadobudnutia vlastníctva, vydržanie vlastníctva je originárnym neodvodeným spôsobom nadobudnutia vlastníctva. Vydržaním pritom nadobúda vlastníctvo oprávnený držiteľ a nie vlastník. Inak povedané súčasné nadobudnutie vlastníctva zo zákona a vydržaním sa vzájomne vylučuje.

43. Len na doplnenie disciplinárny senát uvádza, že účastník sám v návrhu na vydanie osvedčenia o vyhlásení vydržania vlastníctva k nehnuteľnosti správne poukázal na skutočnosť, že prechod vlastníctva na obec Zborov nad Bystricou nastal priamo zo zákona a to s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 7 zákona č. 138/1991 Zb. s tým, že vyhotovenie delimitačného protokolu a jeho následné predloženie na vykonanie záznamu nemalo žiaden vplyv na prechod vlastníckeho práva, nakoľko tento má deklaratorne účinky.

44. Pokiaľ disciplinárne obvinená na podporu svojej argumentácie odkazovala na rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 42C/94/2016-568 z 19. novembra 2019 tak k uvedenému rozsudku Najvyšší správny súd uvádza, že v danom prípade ide o skutkovo a právne odlišnú situáciu. Konajúci súd totiž neposudzoval či predmetná obec nadobudla vlastnícke právo na základe zákona alebo na základe vydržania. Išlo o žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (konkrétne išlo o určenie, že do dedičstva po poručiteľovi patrí podiel 1/1 ku konkrétnej nehnuteľnosti), ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva vo vzťahu k pozemku, ktorý bol vo vlastníctve obce a to práve na základe zákona č. 138/1991 Zb., pričom vlastnícke právo v prospech obce bolo evidované na konkrétnom liste vlastníctva od roku 1994 (nadobúdacím titulom bol Dodatok k delimitačnému protokolu z 30. novembra 1993). Teda v danom prípade bolo vlastnícke právo obce na liste vlastníctva evidované, pričom spornou otázkou v danom prípade bolo, či konkrétny pozemok patrí alebo nepatrí do dedičstva, teda sporné bolo určenie vlastníckeho práva ku konkrétnemu pozemku, ku ktorému vlastnícke právo svedčalo obci. Práve v tejto súvislosti súd posudzoval otázku vydržania sporného pozemku v prospech obce, keď táto bola dobromyseľná, že jej pozemok patrí, keďže ho nadobudla na základe zákona č. 138/1991 Zb. Konkrétne súd skonštatoval, že obec najneskôr od roku 1994 (kedy bolo vlastnícke právo evidované na LV) do podania žaloby t.j. do dňa 7. marca 2016 sporný pozemok užívala dobromyseľne a nerušene ako verejnú komunikáciu, t.j. po dobu viac ako 10 rokov, t.j. došlo k vydržaniu vlastníckeho práva, pričom titulom nadobudnutia, ktorý založil obci dobromyseľnú držbu bol práve zákon č. 138/1991 Zb. V konkrétnom prípade teda voči obci smeroval konkrétny nárok v podobe spornosti vlastníckeho práva ku konkrétnemu pozemku, pričom vlastnícke právo svedčalo konkrétnej obci (táto bola zapísaná aj na liste vlastníctva).

45. Najvyšší správny súd súčasne dáva disciplinárne obvinenej do pozornosti, že notár síce nezodpovedá za „pravdivosť“ vyhlásenia účastníka o vydržaní, avšak to neznamená, že musí osvedčiť každé jedno takéto vyhlásenie bez ohľadu na jeho obsah.

46. Najvyšší správny súd sa v danej veci v plnom rozsahu stotožňuje so záverom navrhovateľa, že spísaním notárskej zápisnice bol obídený účel a zmysel právneho inštitútu vydržania, ktorý inštitút bol v danom prípade v podstate zneužitý v prospech obce, ktorá si vlastným nekonaním nezabezpečila zápis vlastníckeho práva k podielom na predmetných nehnuteľnostiach právom dovoleným spôsobom, pričom ako jeden zo spôsobov nápravy tohto stavu prichádzalo do úvahy aj podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva.

47. Podľa § 91 ods. 1 Notárskeho poriadku, je disciplinárnym previnením okrem iného zavinené závažné alebo opätovné porušenie povinností pri výkone činnosti notára vyplývajúcich z tohto zákona. Samotné spísanie notárskej zápisnice podľa § 63 Notárskeho poriadku v prípade, ak na jej spísanie neboli splnené zákonné podmienky, treba považovať za závažné porušenie povinnosti notára. Treba si uvedomiť, že notárska zápisnica je podľa ustanovenia § 3 ods. 4 Notárskeho poriadku verejnou listinou, ktorá má nielen zvýšenú dôkaznú moc v civilnom sporovom konaní (porov. § 205 Civilného

sporového poriadku), ale výslovne je aj verejnou listinou podľa § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a zápisoch vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Práva osvedčené takýmito verejnými listinami sa podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona zapisovali do katastra záznamom. Spísanie notárskej zápisnice podľa § 63 Notárskeho poriadku tak umožňovalo, aby ten, koho vyhlásenie o vydržaní v nej bolo osvedčené, bol priamo zapísaný na list vlastníctva so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývali (napr. hodnovernosť a záväznosť takto zapísaného údajá podľa § 70 katastrálneho zákona). Preto uvedené porušenie povinnosti notára, treba podľa najvyššieho správneho súdu považovať vždy za závažné. Toto porušenie disciplinárne obvinená aj zavinila, a to minimálne vo forme nevedomej nedbanlivosti podľa § 16 písm. b/ Trestného zákona analogicky, keď disciplinárne obvinená mala a mohla vedieť, že vyhlásenie účastníka neobsahuje také skutočnosti, ktoré umožňujú urobiť záver o splnení podmienok vydržania podľa § 130 a 134 Občianskeho zákonníka, a preto jeho vyhlásenie nezodpovedalo požiadavke § 63 ods. 1 písm. a/ Notárskeho poriadku [pozri bližšie rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 31D/1/2022 z 11. októbra 2022 bod 41]. Preto disciplinárny senát postupom podľa § 34 ods. 1 disciplinárneho súdneho poriadku uznal disciplinárne obvinenú za vinnú zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa § 91 ods. 1 prvej vety Notárskeho poriadku.

V. C Disciplinárne opatrenie

48. Podľa § 91 ods. 2 Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodnom čase za disciplinárne previnenie možno uložiť disciplinárne opatrenie, ktorým podľa § 91 ods. 3 sú a) písomné pokarhanie, b) peňažná pokuta až do výšky 3 300,- €, c) pozastavenie výkonu notárskeho úradu na dobu najmenej dvoch mesiacov a najviac 24 mesiacov a d) zbavenie notárskeho úradu. Notársky poriadok v citovanom znení však neupravoval otázku, na čo treba prihliadať pri ukladaní disciplinárnych opatrení.

49. S účinnosťou od 1. decembra 2021 však bolo zmenené ustanovenie § 93 ods. 1 Notárskeho poriadku tak, že pri posudzovaní disciplinárne zodpovednosti notárov sa má primerane použiť všeobecná časť Trestného zákona. Podľa jeho ustanovenia § 2 ods. 1 platí, že ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel' priaznivejší. Aj toto ustanovenie je zaradené do všeobecnej časti Trestného zákona, a tak ho od 1. decembra 2021 treba použiť aj na disciplinárnu zodpovednosť notára. Aj pri ukladaní disciplinárnych opatrení tak treba skúmať, ktorý zo zákonov účinných v čase medzi spáchaním disciplinárneho previnenia a rozhodovaním o ňom je pre disciplinárne obvineného priaznivejší. Dôsledkom ustanovenia § 93 ods. 1 Notárskeho poriadku od 1. decembra 2021 však je nielen použitie § 2 ods. 1, ale aj ustanovenia § 41 a 42 Trestného zákona, ktoré upravujú ukládanie úhrnného a súhrnného trestu. Z § 42 Trestného zákona pre disciplinárne konanie zásadne platí, že ak súd odsudzuje disciplinárne obvineného za disciplinárne previnenie, ktoré spáchal skôr, ako bolo súdom vyhlásené rozhodnutie za iné jeho disciplinárne previnenie, uloží mu súhrnné disciplinárne opatrenie podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Spolu s uložením súhrnného disciplinárneho opatrenia súd zruší výrok o disciplinárnom opatrení uloženom disciplinárne obvinenému skorším rozhodnutím, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnné disciplinárne opatrenie nesmie byť miernejšie ako disciplinárne opatrenie uložené skorším rozhodnutím. Citované ustanovenie tak znamená, že najneskôr od 1. decembra 2021 je potrebné aplikovať ustanovenia o súhrnom treste (disciplinárnom opatrení), nakoľko táto úprava je pre disciplinárne obvinenú priaznivejšia než prípadné uloženie viacerých samostatných disciplinárnych opatrení, a preto ju podľa cit. § 2 ods. 1 Trestného zákona treba použiť aj v tu prejednávanej veci.

50. Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia najvyšší správny súd zohľadnil jednak charakter disciplinárneho previnenia (bližšie bod 47 rozhodnutia) a ďalej skutočnosť, že v disciplinárnom konaní nebolo preukázané a ani navrhovateľom tvrdené, že by spísaním predmetnej notárskej zápisnice boli dotknuté práva tretích osôb. Nemohol však neprihliadnuť na skutočnosť, že notár má povinnosť postupovať pri notárskej činnosťou s odbornou starostlivosťou, a disciplinárne obvinená je ako notár povinná odmietnuť vykonať požadovaný úkon, ak je zjavné, že úkon odporuje zákonu, obchádza zákon, alebo sa prieči dobrým mravom. Uvedené preukázateľne v danom prípade nastalo.

Pre túto skutočnosť nemohol disciplinárny senát prihliadať ani na skutočnosť, že disciplinárne opatrenie z dôvodu vypustenia ustanovenia § 63 Notárskeho poriadku nemôže plniť preventívnu funkciu uložených sankcií. S poukazom na uvedené mal disciplinárny senát za to, že peňažná pokuta vo výške 750 eur ako súhrnné disciplinárne opatrenie je za preukázané disciplinárne previnenia (aj vo vzťahu k rozhodnutiu NSS SR sp.zn. 31D/2/2022 z 12. júla 2022, ktorého výrok o disciplinárnom opatrení bol týmto rozhodnutím s poukazom na ustanovenie § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušený) dostatočné, pričom hlavným účelom jej uloženia v danej výške bolo odradiť disciplinárne obvinenú od porušovania ustanovenia § 36 ods. 1 Notárskeho poriadku v budúcnosti. Výsledkom daného disciplinárneho konania je v podstate uloženie peňažnej pokuty vo výške 250,- eur, keď disciplinárny senát bol obmedzený ustanovením § 42 ods. 2 Trestného zákona, teda tým, že uložené disciplinárne opatrenie nemohlo byť miernejšie v porovnaní s predtým uloženým disciplinárnym opatrením (predchádzajúcim rozhodnutím bola uložená peňažná pokuta vo výške 500,- eur za spísanie 2 notárskych zápisníc).

VI.

Záver

51. Na základe týchto skutočností najvyšší správny súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. O náhrade trov disciplinárneho konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že disciplinárne obvinenej uložil podľa § 38 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku povinnosť nahradiť štátu trovy disciplinárneho konania paušálnou sumou vo výške stanovenej v § 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 434/2021 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov disciplinárneho konania.

52. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 5:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.